

Luomuvuosi 2013

Luomutilat ja viljelyalat

Peltokasvituotanto

Puutarhatuotanto

Maito ja kananmunat

Eläimet

TILASTOVAKKA
Tietoja maa- ja elintarviketaloudesta

LUOMUTUOTANTO

Tike

Julkaisupäivämäärä 13.3.2014

Tike tilastoijana

Tike on yksi Suomen neljästä tilastoviranomaisesta. Tike tuottaa tilastoja Suomen maatalouden rakenteesta, maataloustuotannosta, puutarhatuotannosta ja maataloustuotteiden hinnoista sekä julkaisee maatalouden kokoomatilastoja.

Tiken tuottamat maataloustilastot liittyvät laajoihin tilastojärjestelmäkonaisuuksiin, kuten elintarvikeketjuun, ympäristöindikaattoreihin ja ruoan laatuketjuun.

Tike palvelee maataloutta, maaseutua ja elintarviketaloutta koskevan tiedon tuottajia ja käyttäjiä tarjoamalla sekä yleistä tilastotietoa että räätälöityjä asiantuntijapalveluita. Tike kehittää yhteistyöverkostoja maa- ja elintarviketalouden tiedontuottajien välille sekä verkostoituu alan kansainvälisten tilastotoimijoiden kesken, sillä organisaatorajat ylittävää ja yhdisteltyä tilastotietoa tarvitaan yhä enemmän.

Tiken lisäksi maatalouteen liittyviä tietoja Suomessa tuottavat Tilastokeskus, MTT Taloustutkimus ja Evira.

Tiken tilastojen pääjulkaisukanava on maataloustilastot.fi -verkkopalvelu. Lisäksi tietoja kootaan eri teemoja käsitteleviin verkkojulkaisuihin ja vuosikirjaan.

LUOMUVUOSI 2013

Luomu on kasvava maatalouden tuotantotapa. Luomu kiinnostaa lisääntyvässä määrin kuluttajia. Luomutilastoinnin tarve kasvaa luomutuotannon ja -käytön lisääntyessä. Tähän verkkojulkaisuun on koottu saatavilla olevia luomutilastoja.

Kehittämishohjelma "Lisää luomua!"

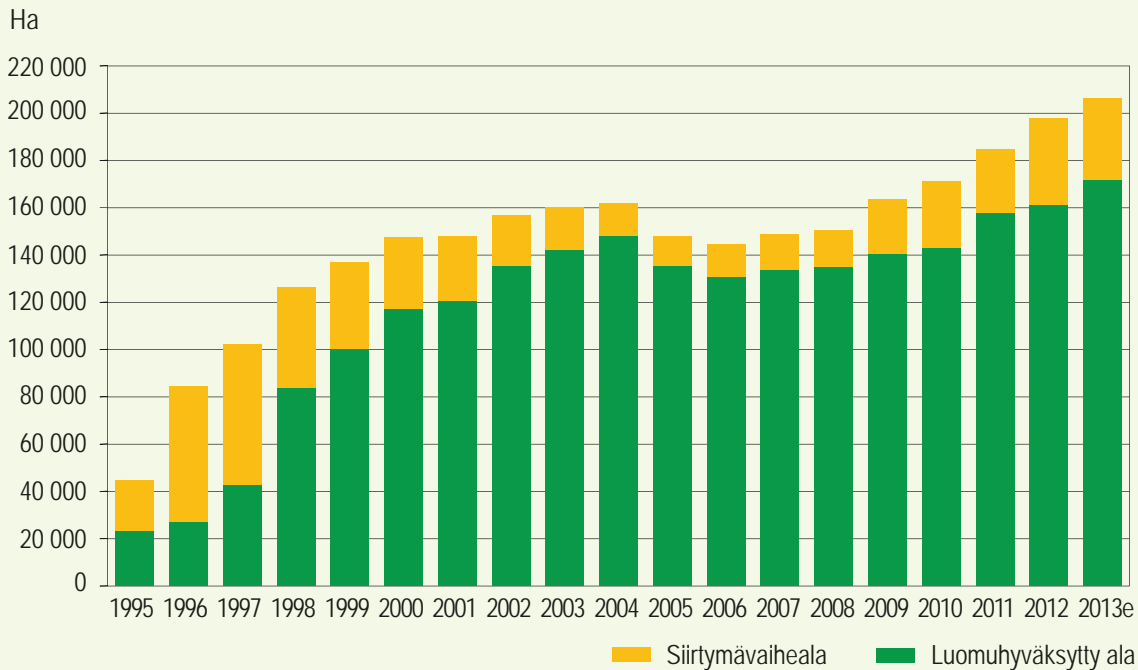
Luomualan kehittämiseksi Suomen hallitus on käynnistänyt ohjelman "Lisää luomua!". Ohjelmassa esitellään luomualan kehittämisen tavoitteet vuoteen 2020 mennessä. Tavoitteena on luomutuotannon monipuolistaminen ja lisääminen kysyntää vastaavaksi sekä koko luomuruokaketjun kehittäminen.

Lisätietoa

Luomutilastointi

Luomutilastoja julkaistaan sekä Tiken että Eviran verkkosivuilla. Tiedot luomutilojen määristä sekä viljelyaloista saadaan Eviran luomurekisteristä. Tiken kerää luomusato-tiedot viljelijöiltä sekä luomumaito- ja kananmunatiedot alan yrityksiltä. Sähköisen tiedonkeruun lisääntyessä ja tietojärjestelmien kehittyessä myös tilastotiedontuotanto kasvaa.

Luomuhyväksytty ja siirtymävaiheen ala

Luomualat

Tilojen lukumäärä ja keskipinta-ala

Luomualan osuus

Vuosi 2013 entistä luomumpi

Vuoden luomutilastot kertovat, että luomuviljeltyä peltoalaa on yhä enemmän. Myös luomuviljasato lisääntyi. Luomuviljasato oli keskimäärin kaksi prosenttia koko maan sadosta. Muun muassa rukiin ja palkokasvien kohdalla luomun osuus oli tavanomaiseen tuotantoon verrattuna suurempi.

Luomumaidon ja -kananmunien tuotanto on myös kasvussa. Vuonna 2013 luomumaidon osuus oli noin kaksi prosenttia koko maan maidontuotannosta ja kananmunien kohdalla osuus oli hieman suurempi, vajaa neljä prosenttia.

Luomun kasvusuhdanne näkyy tiloilla, joilla on luonnonmukaista eläintuotantoa. Sekä eläintilojen että luomueläinten määrät ovat kasvussa.

LUOMUTILAT JA VILJELYALA

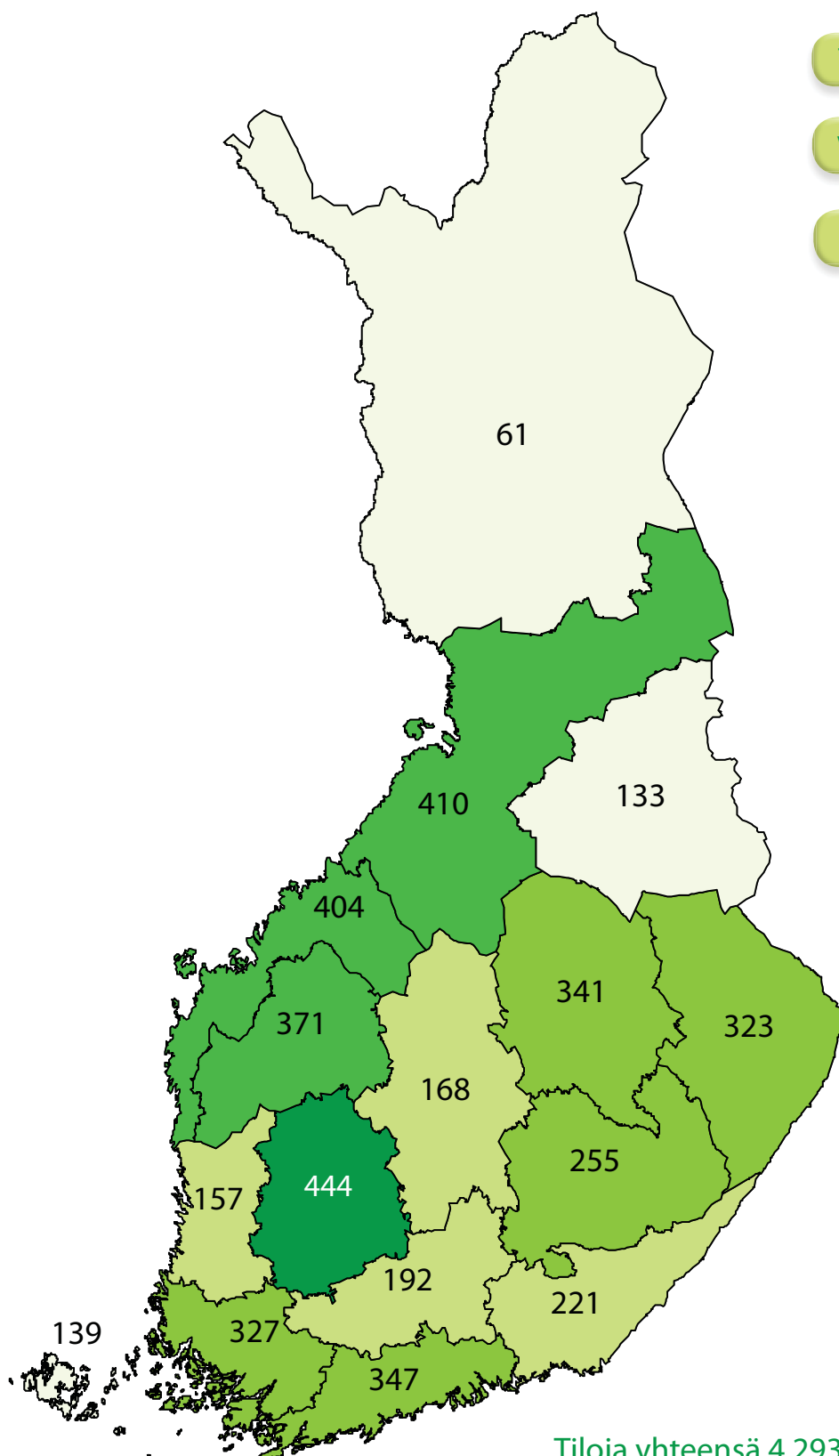
Luomutuotannon perustan muodostavat luomutilat, jotka tuottavat raaka-aineet koko luomuruokaketjua varten. Suomessa on noin 4 300 luomutilaa. Luomutilojen määrä on kasvanut vuodesta 2008 lähtien ja nyt niiden osuus kaikista tiloista on runsas seitsemän prosenttia. Eniten luomutiloja on Pirkanmaalla ja Pohjanmaalla.

Tilakoko on kasvanut kymmenen vuoden aikana 16 hehtaarilla, ja se on nyt keskimäärin 48 hehtaaria. Tilat ovat yleensä peltoalaltaan hieman suurempia kuin tavanomaisessa tuotannossa olevat tilat.

Luomuviljelty peltoala oli vuonna 2013 noin 200 000 hehtaaria, mikä on yhdeksän prosenttia koko Suomen peltoalasta. Pinta-ala on kasvanut kymmenessä vuodessa lähes 50 000 hehtaaria. Luomuhyväksytyt alan osuus luomuviljelystä peltoalasta on 83 prosenttia ja loppu on siirtymävaiheessa.

[Linkki Eviran sivulle](#)

Luomutilojen lukumäärä 2013

Tilojen lukumäärä

Viljelty peltoala

Tilan keskikoko

Tiloja yhteensä 4 293 kpl

Lähde: Evira, ennakkotieto 2.9.2013

PELTOKASVI- TUOTANTO

Luomunurmituotanto

Noin puolet luomuviljellystä peltoalasta on nurmiviljelyssä, jonka sato käytetään eläinten rehuksi. Vuonna 2013 korjattiin säilörehua yhteensä lähes 630 miljoonaa kiloa 56 000 hehtaarin alalta. Lisäksi korjattiin heinää yhteensä 27 miljoonaa kiloa 8300 hehtaarin alalta ja tuorerehua 8 miljoonaa kiloa 1200 hehtaarin alalta.

Luomuviljantuotanto

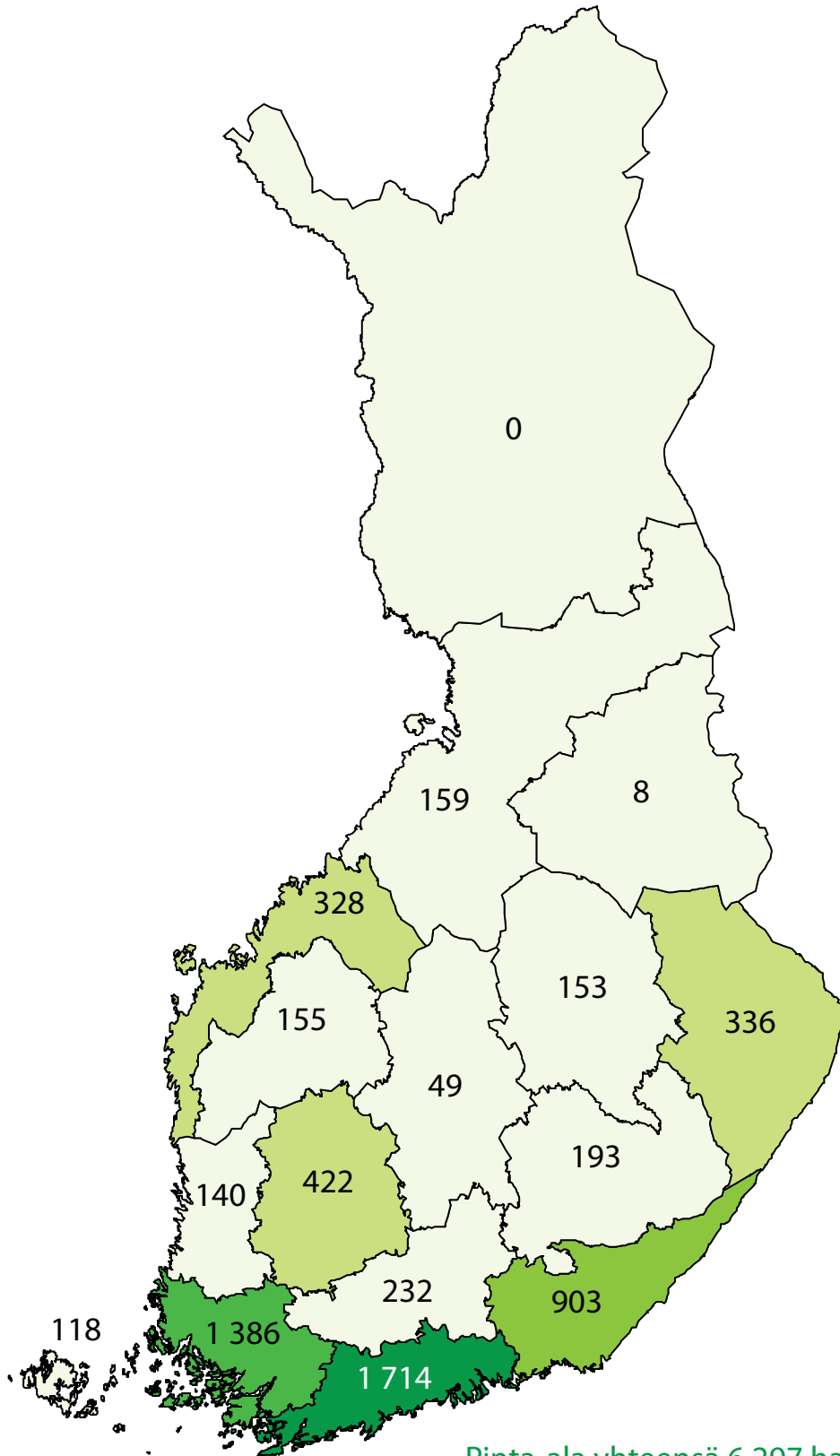
Viljakasveista luomuviljelyssä on eniten kauraa. Sitä viljellään runsaalla kymmenesosalla luomuhyväksytystä alasta. Kauraa ja ohraa viljellään pääasiassa rehuksi. Vehnää ja ruista viljellään perinteisesti leipäviljoina. Luomuvalkuaista tuottava härkäpapu on tullut mukaan luomutuotantoon muutama vuosi sitten.

Viljantuotanto vaihtelee alueittain: Kauraa viljellään eniten Pirkanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla, ohraa Pohjanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla, vehnää Uudellamaalla ja ruista Varsinais-Suomessa.

[Linkki luomusatotilaston sivulle](#)

Luomuhyväksytty tuotantoala 2013 (hehtaaria)

Luomuvehnä

- Vehnä
- Ruis
- Ohra
- Kaura
- Seosvilja
- Herne
- Härkäpapu
- Rypsi
- Peruna

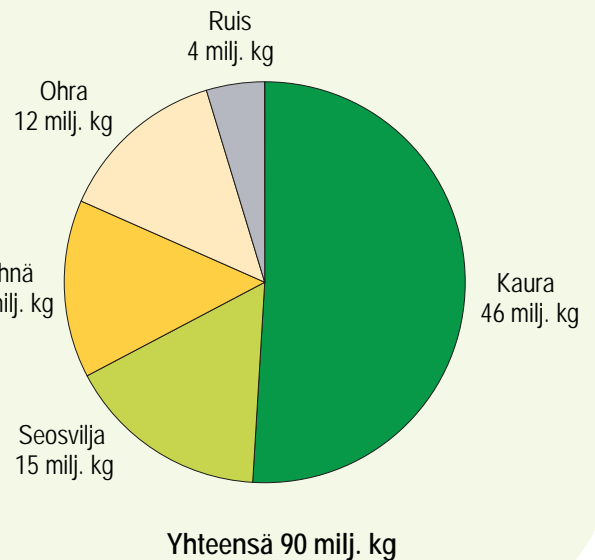
Luomuviljaa (vehnä, ruis, ohra, kaura ja seosvilja yhteensä) tuotettiin vuonna 2013 yhteensä 90 miljoonaa kiloa. Määrä on hieman yli kaksi prosenttia koko Suomen viljantuotannosta. Vehnää tuotettiin 13 miljoonaa kiloa, ruista 4 miljoonaa kiloa, ohraa 12 miljoonaa kiloa, kauraa 46 miljoonaa kiloa ja seosviljaa 15 miljoonaa kiloa.

Luomutuotannossa sato pinta-alayksikköä kohti on pienempi kuin tavanomaisessa viljelyssä. Luomuviljojen hehtaarisato on keskimäärin 60 % tavanomaisen viljan hehtaarisadosta.

Luomutuorevilja

Kuivana korjatun viljan lisäksi luomuviljaa korjataan paljon myös tuoreviljana. Vuonna 2013 vehnää, ohraa, kauraa ja seosviljaa korjattiin tuoreviljaksi yhteensä 6 400 hehtaarin alalta. Kokoviljasäilörehun sato oli 21 miljoonaa kiloa ja tuoresäilöviljan 10 miljoonaa kiloa. Korjuuala on lähes kaksinkertaistunut kahdessa vuodessa ja muodostaa nyt runsaan kymmenesosan luomuviljan kokonaispinta-alasta.

Luomuviljan tuotanto 2013

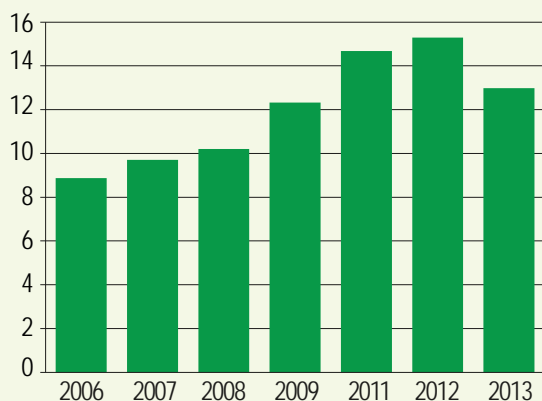
Luomuvalkuaisen tuotanto

Luomuvalkuaisen tuotanto on kasvanut viime vuosina johtuen luomueläinten valkuaisrehun kasvavasta tarpeesta. Ruoka- ja rehuhernettä tuotettiin luonnonmukaisesti 1,6 miljoonaa kiloa vuonna 2013. Luomuherneen osuus Suomen koko hernetuotannosta oli 15 prosenttia. Luomuhärkäpavun tuotanto oli lähes neljä miljoonaa kiloa. Luomuhärkäpavun sato oli 22 prosenttia härkäpavun kokonaissadosta.

Luomusato

Milj. kg

Vehnä

Vehnä

Ruis

Ohra

Kaura

Seosvilja

Härkäpapu

Herne

Luomuviljan laatu

Eviran tekemissä viljan laatututkimuksissa on seurattu vuodesta 2012 lähtien myös luomuviljasadon laatua. Vuoden 2013 luomuviljasadosta tyyppilliset peruslaatuvaatimukset täytti kevätvehnällä 31 prosenttia, rukiilla 39 prosenttia, rehuohrala 40 prosenttia, rehukauralla 91 prosenttia ja elintarvikekauralla 38 prosenttia sadosta. Osuudet jäivät muilla paitsi kauralla pienemmiksi kuin tavanomaisesti viljellyillä viljoilla.

[Linkki Eviran sivulle](#)

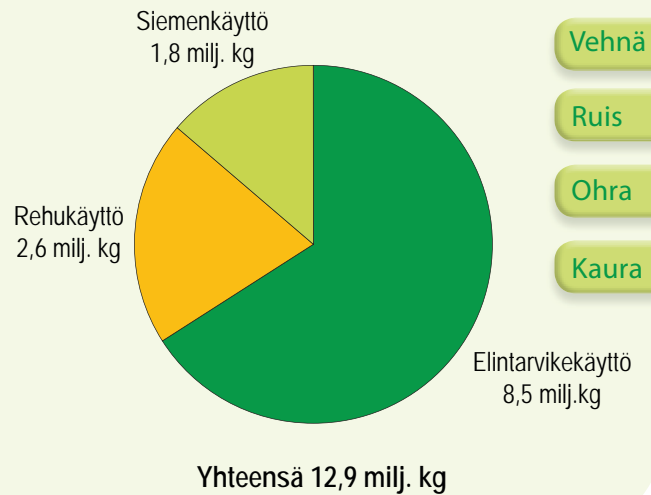

Luomuviljan käyttö

Luomualalta korjattava sato päättyy vain osittain luomumarkkinoille. Suuri osa luomusadosta käytetään maataloilla eläinten rehuksi, pääosin luonnonmukaisessa tuotannossa oleville eläimille. Satovuoden 2012–2013 aikana viljaa käytettiin rehuksi yhteensä 25 miljoonaa kiloa. Tästä 22 miljoonaa kiloa käytettiin rehuna maataloilla ja loput rehuteollisuudessa.

Viljan elintarvikekäyttö tapahtuu pääosin elintarviketeollisuudessa, jossa sitä käytettiin satovuoden aikana yhteensä 27 miljoonaa kiloa. Kauran osuus oli 12 miljoonaa kiloa, vehnän kahdeksan miljoonaa kiloa, rukiin kuusi miljoonaa kiloa ja ohran 0,5 miljoonaa kiloa.

Luomuvehnän käyttö

PUUTARHA- TUOTANTO

Luomuvihannekset

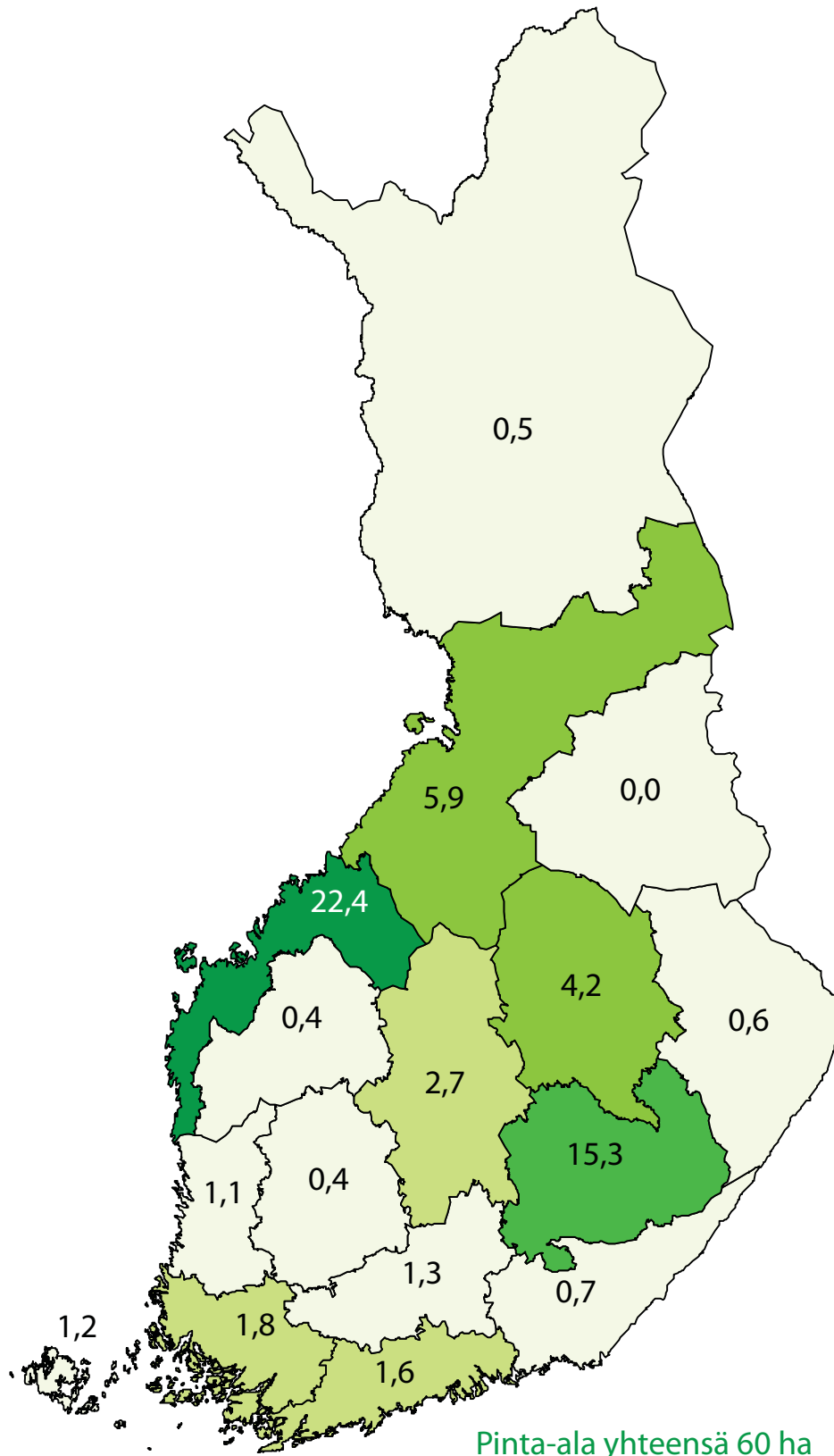
Vuonna 2012 avomaavihanneksia tuotettiin luomuna 144 tilalla noin kahdensadan hehtaarin alalla. Luomuvihannesten yhteenlaskettu sato oli kolme miljoonaa kiloa, joka on kaksi prosenttia koko Suomen vihannessadosta. Tärkeimmät luomuvihannekset ovat porkkana, ruokasipuli, valkokaali ja tarhaherne, jotka muodostavat kolme neljäsosaa koko luomuvihannessadosta.

Luomuvihanneksista määrällisesti eniten tuotetaan porkkanaa, jonka sato vuonna 2012 oli 1,7 miljoonaa kiloa. Luomuporkkanan osuus koko Suomen porkkanatuotannosta on kolme prosenttia. Seuraavaksi eniten tuotetaan ruokasipulia ja valkokaalia. Vuonna 2012 ruokasipulin sato oli puoli miljoonaa kiloa ja valkokaalin vajaa puoli miljoonaa kiloa.

Vuoden 2013 luomuvihannesten satotiedot julkaistaan kesäkuussa 2014 ilmestyvässä verkkojulkaisussa.

Luomuhyväksytyt tuotantoala 2013 (hehtaaria)

Luomuporkkana

Porkkana

Sipuli

Kaalit

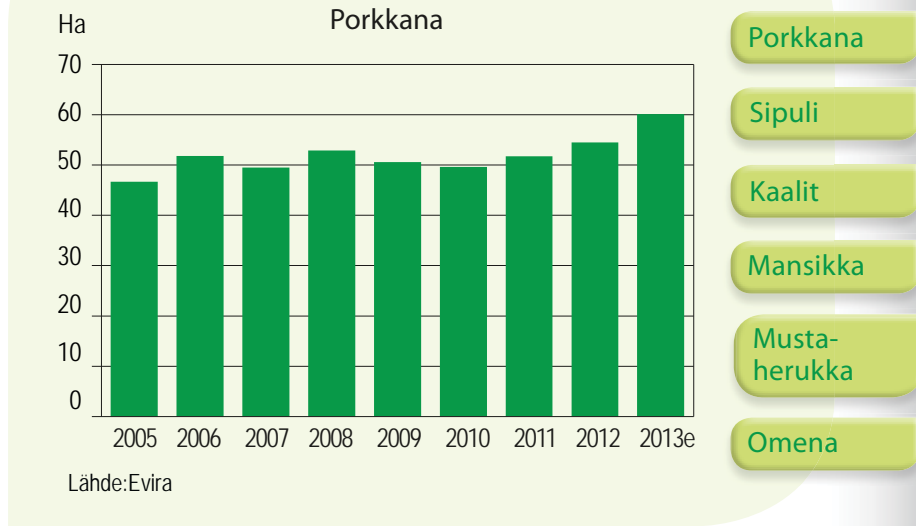
Mansikka

Mustaherukka

Omena

Luomuhyväksytty tuotantoala

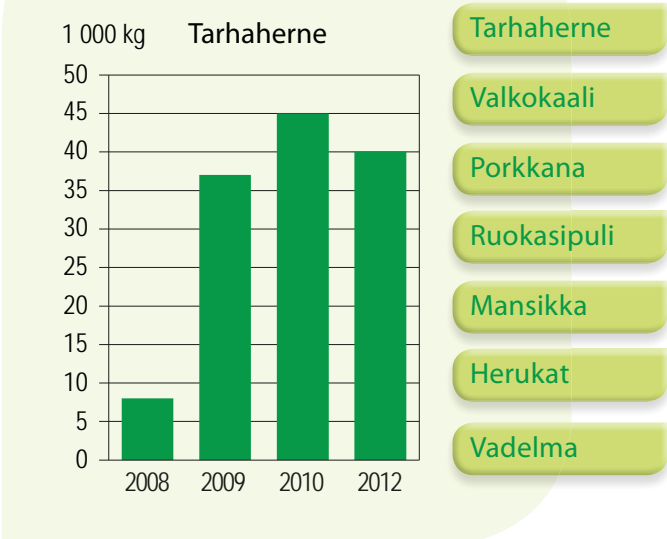

Luomumarjat

Luomumarjoja tuotettiin vuonna 2012 yhteensä 233 tilalla 450 hehtaarin alalla. Luomumarjojen yhteenlaskettu sato oli 413 000 kiloa ja sen osuus koko viljelystä marjasadosta kaksi prosenttia. Tärkeimmät luomumarjat ovat mansikka, herukat ja vadelma, joiden yhteenlaskettu sato on 94 prosenttia koko luonnonmukaisesti viljellystä marjasadosta.

Määrällisesti selvästi tärkein luomumarja on mansikka, jonka sato vuonna 2012 oli 254 000 kiloa. Määrä on kaksi prosenttia koko mansikkasadosta. Seuraavaksi eniten tuotettiin herukoita, 124 000 kiloa. Määrä on kahdeksan prosenttia koko herukkasadosta. Herukan koko viljelyalasta 18 prosenttia on luomutuotannossa.

Luomusato

Luomuomena

Luomuoimenan sato vuonna 2012 oli 124 000 kiloa. Määrä on kolme prosenttia koko omenasadosta.

Luomuvihannesten ja marjojen viljely

Laji	Kaikki tilat			Luomutilat			Luomun osuus		
	Yritysten määrä	Pinta- ala	Sato	Yritysten määrä	Pinta- ala	Sato	Yritysten määrä	Pinta- ala	Sato
	kpl	ha	1 000 kg	kpl	ha	1 000 kg	%	%	%
Tarhaherne	648	2 860	5 820	29	38	40	4	1	1
Valkokaali	204	551	21 277	21	13	399	10	2	2
Porkkana	352	1 480	55 585	53	54	1711	15	4	3
Ruokasipuli	442	1 110	21 472	65	36	467	15	3	2
Vihannekset yhteensä	1 529	8 616	151 096	144	201	3 007	9	2	2
Mansikka	1 226	3 035	14 087	129	108	254	11	4	2
Herukat	697	1 517	1 635	129	267	124	19	18	8
Vadelma	596	346	651	57	16	9	10	5	1
Marjat yhteensä	1 897	5 185	16 638	233	450	413	12	9	2
Omena	339	585	4 807	57	40	124	17	7	3

Lähde: Tike, Puutarhatilastot ja Mavi, Maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmä

[Linkki Puutarhatilastot 2012 -verkkojulkaisuun](#)

MAITO JA KANANMUNAT

Luomumaito

Luomumaidontuotanto on lisääntynyt vuodesta 2006. Vuonna 2013 luomumaitoa toimitettiin meijereihin 41 miljoonaa litraa, joka on vajaa kaksi prosenttia meijerien vastaanottamasta maitomäärästä. Maitoa toimitettiin meijeriin kuukausittain keskimäärin 132 luomumaidontuottajalta.

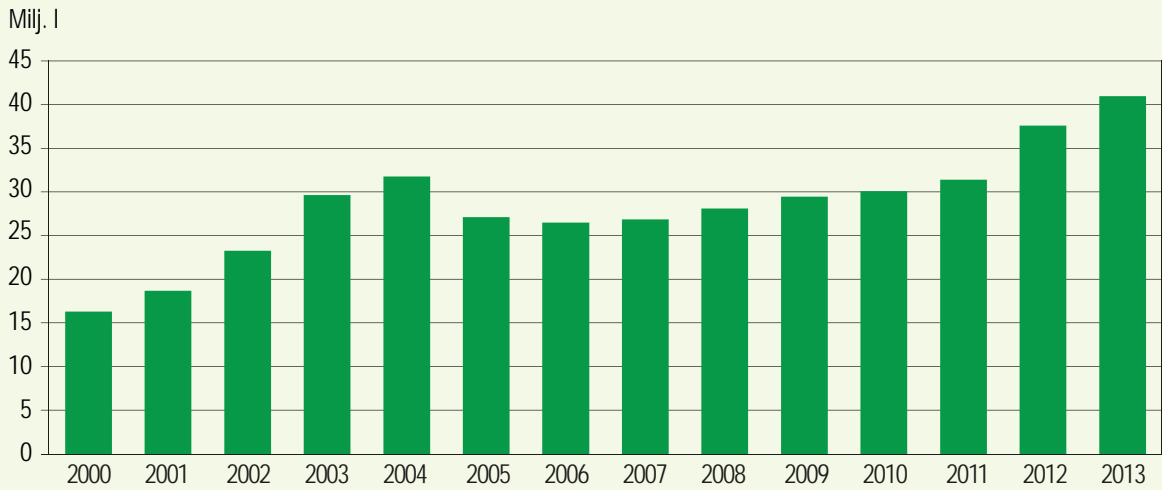
[Linkki maitotilaston sivulle](#)

Luomukananmunat

Luomukananmunien tuotanto on kasvussa. Vuonna 2013 kananmunapakkaamot vastaanottivat 2,5 miljoonaa kiloa luomukananmunia. Pakkaamoiden vastaanottamasta koko kananmunamäärästä luomukananmunien osuus on lähes neljä prosenttia.

[Linkki kananmunatilaston sivulle](#)

Meijerien vastaanottama luomumaito

Maitomäärä

Maidontuottajat

Luomumaidon osuus

Pakkaamoiden vastaanottama luomukananmunien määrä

Kananmunamäärä

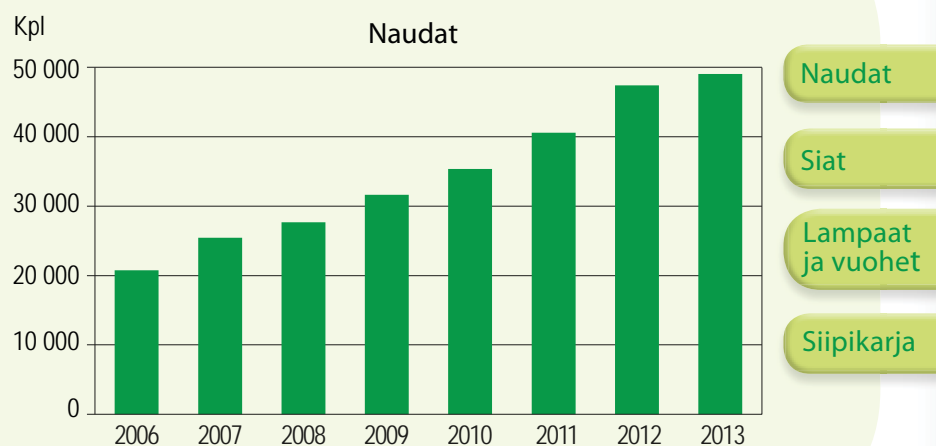
Luomukananmunien osuus

ELÄIMET

Luomueläintuotantoa oli vuonna 2013 runsaalla 800 luomutilalla. Eläintilojen määrä on kasvanut edellisvuodesta 55 tilalla ja vuodesta 2011 määrä on kasvanut 170 tilalla. Samalla luonnonmukaisessa tuotannossa olevien eläinten määrä on kasvanut.

Luomueläinten lukumäärä

Luomueläinten lukumäärä vuonna 2013

Naudat

Luomunautoja oli vuonna 2013 runsas 49 000 eläintä, joka on viisi prosenttia koko Suomen nautamäärästä.

Siat

Sikoja on lukumäärältään luomutuotannossa paljon vähemmän. Sikojen määrä oli noin viisi tuhatta vuonna 2013, joka on puoli prosenttia koko sikamäärästä. Lihasikojen määrä on kaksinkertaistunut edellisten vuosien tasosta.

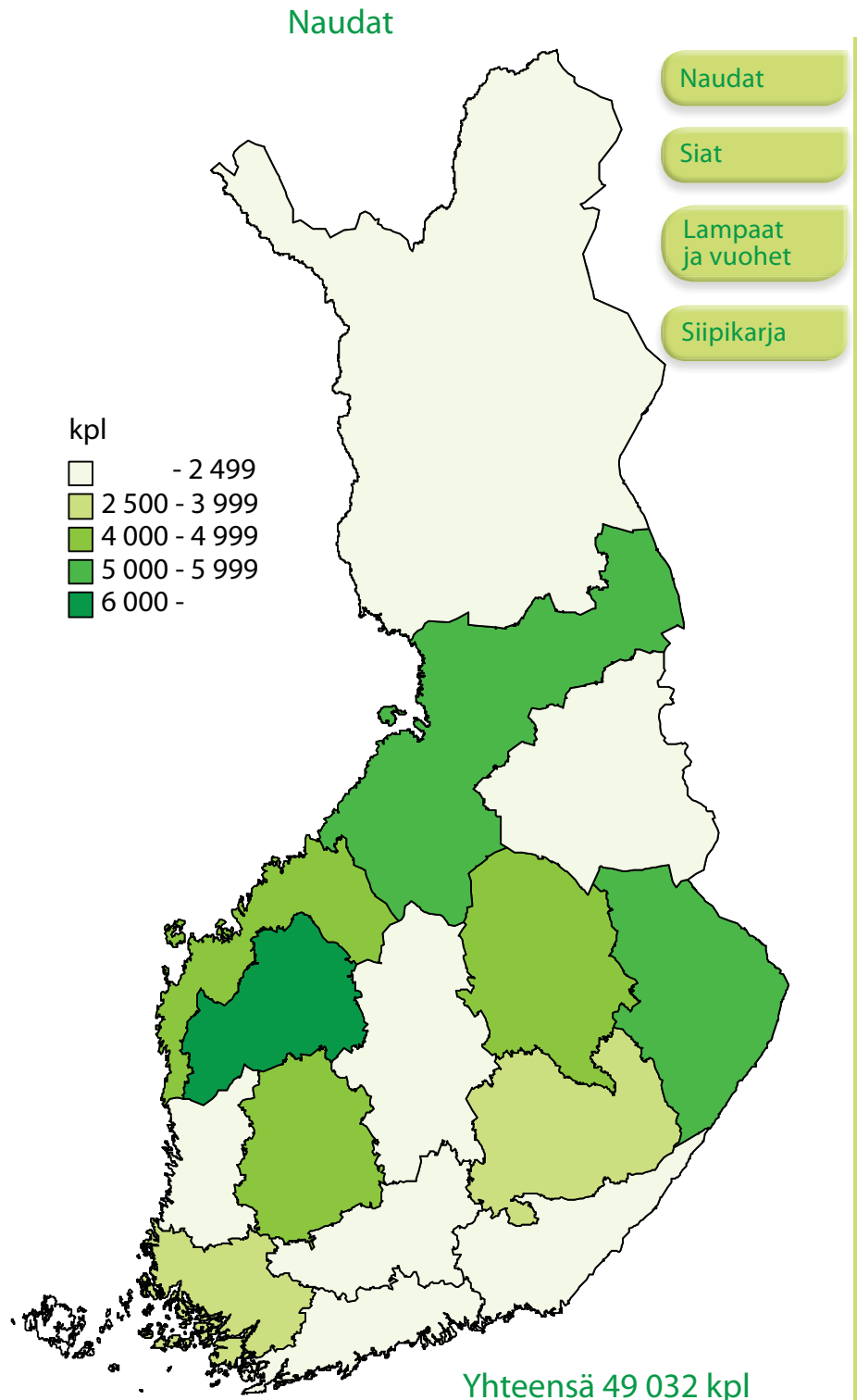
Lampaat ja vuohet

Lampaista ja vuohtia on luomutuotannossa suhteessa paljon enemmän kuin muita eläimiä. Vuonna 2013 vuohtia ja lampaista oli yhteensä noin 19 000, joka on 14 prosenttia kaikista Suomen lampaista ja vuohtista.

Siipikarja

Siipikarjatuotannossa luomun osuus on noin yksi prosentti. Vuonna 2013 siipikarjan määrä oli runsas 160 000. Munivat kanat muodostivat tästä suurimman osan.

[Linkki Eviran sivulle](#)

Luomutuotanto

Tilastovakka-julkaisusarja 1/2014

Sisältö:

Sirpa Karppinen, Tike

Ulkoasu:

Viestintätoimisto Tulus Oy

Taitto & toimitus:

Kaija Lehtilä & Sanna Kettunen, Tike

Postiosoite
Tike
PL 310
00023 Valtioneuvosto
Puhelinvaihte 020 77 2005
etunimi.sukunimi@mmmtike.fi
www.mmmmtike.fi

Tike

www.maataloustilastot.fi

ISSN 2342-2130 (verkkojulkaisu)